

store politiske Spørgsmaal, vil Repræsentationen for Fremtiden, ligesom hidtil, kun faae en ringere Indskyldelse herpaa end paa de andre, og i en Overgangstid er Samfundsordenen det Vigtigste." — Det næste Sted, jeg skal tillade mig at oplæse, er sagt den 20de Januar 1854. Efterat den ærede Rigsdagsmand har udtalt, at han vil gaae til den yderste Grad af Indrømmelser, siger han: „fordi jeg vilde kunne være istand til strax, usortøvet, før jeg overtog en Byrde, som jeg forøvrigt anerkjender, at jeg kun med Banskellighed og maaskee ikke kunde bære, at faae Kongens Underskrift paa en Fællesforsatning, som siebliffelig blev publiceret, dog uden Præjudice for denne Forsamlings fulde Rettigheder". Dette Sidste betegnede en æret Rigsdagsmand, der — jeg beklager det — ikke længer har Sæde i Forsamlingen (Kosenoer), som Hofforræderi.

Sjæberning: Turde jeg blot gjøre den personlige Bemærkning, at jeg overtager den fulde Ansvarlighed for disse Uttringer, og at de efter min Overbeviisning, hvad jeg ogsaa senere skal reisefærdiggjøre, staae i den fuldeste Harmoni med min Optræden, samt at de gjøre min Optræden, som den er i dette Diebliff, dobbelt nødvendig. Gud ske Lov, at de bleve oplæste!

Cultusministeren: Jeg skal efter det Standpunkt, hvorpaa Discussionen nu er kommen, tillade mig nogle Bemærkninger og strax foreløbigt udtale, at jeg med Hensyn til de Uttringer, der ere faldne, ikke vil være istand til at undgaae at fremkomme med forskjellige Citater; det er muligt, at Nogle maatte finde, at det vil blive for mange. Jeg haaber imidlertid, at det skal findes, at de ere oplysende, og jeg troer, at jeg personlig har ikke blot en naturlig Opfordring, men en Forpligtelse til at fremkomme med disse Oplysninger, idet jeg, under denne Forhandling, ideligt har havt den Ære, at forskjellige Talere netop have henholdt sig til mine Ord, og dette, som jeg troer at skulle vise, i de fleste Tilfælde er skeet ved urigtige Citater. Jeg forstaaer ved urigtige Citater, — for at jeg skal imødegaae en Uttring, som fra en anden Rigsdagsmand er fremkommen

under denne Debat — ikke saadanne, hvor Ordene i og for sig ikke ere de samme som de udtalte, — det er mig temmelig ligegyldigt, — men saadanne, hvori man enten udelader netop det, som giver Ordene deres rette Mening, eller indsætter Noget, som gjør Ordene Mening til den modsatte af, hvad den er. Dette kan, som bekiendt, skee paa en let Maade, blot f. Ex. ved at sætte et „ikke" ind, eller udelade et „ikke." En saadan Ordforandring er ikke stor, men Forandringen af Mening og Betydning desto større. Dertil kommer, at jeg ogsaa finder en særdeles Opfordring til at oplyse ved Citater, og det meget nøiagtigt og bestemt, ikke blot Indholdet af Adressen og af Ministeriets Program, men ogsaa de Udtalelser, som have fundet Sted under de daværende Forhandlinger, ikke alene fra min Side som Ordfører, men ogsaa fra Andres Side, hvis Stemme dengang havde stor Betydning her i Thinget, idet det nemlig er min Overbeviisning, at, jo mere vi kunne henvende vort Sind og vor Tanke paa den Tid, da Adressen blev vedtagen og Programmet udkom, desto bedre; thi jeg seer, at Mange, selv af dem, der vare tilstede dengang, synes at have tabt Hukommelsen med Hensyn til den Tilstand, hvori vi dengang befandt os. Jeg troer derfor, at forskjellige Uttringer og Citater fra den Tid kunne tjene til at opfriske denne Hukommelse, navnlig hos flere af dem, der nu, under disse Forhandlinger, have udtalt sig i en ganske anden Retning og Tone end dengang.

Jeg skal imidlertid først tillade mig et Par Uttringer med Hensyn til enkelte Udtalelser, som ere komne frem, uagtet jeg paa ingen Maade tør paastaae, at jeg under disse lange Forhandlinger skulde have lagt Mærke til enhver enkelt Uttring, som kunde fortjene at imødegaaes. Jeg skal blot udhæve og holde mig til dem, der nærmest falde mig ind og som kunne tjene til at vise, at man ikke alene har misforstaaet mine Uttringer, men udgivet for mine Uttringer, hvad aldrig har været det. Jeg kommer da først til den ærede Rigsdagsmand, som nu sidst talte (Ni-